

Sygn. akt IV U 1517/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Cieśla

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 30 września 2014 roku nr (...)

w sprawie M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż odwołujący się M. S. nie posiada zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz na Fundusz Pracy za okres od marca 2013 roku do grudnia 2013 roku.

Sygn. akt IV U 1517/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 14 stycznia 2015 r.

Decyzją z dnia 30 września 2014 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie art. 83 ust. 1 oraz

art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

(Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 ze zm.), określił wysokość zadłużenia M. S. z tytułu składek w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej na kwotę 7.050,52 zł, w tym na: 1) ubezpieczenia społeczne za okres od marca 2013 r. do grudnia

2013 r. w kwocie 6.505,83 zł oraz należne odsetki w kwocie 713,00 zł oraz 2) Fundusz Pracy za okres od marca 2013 r. do grudnia 2013 r. w kwocie 544,69 zł oraz należne odsetki

w kwocie 30,00 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że przeprowadzone

w sprawie postępowanie wyjaśniające wykazało, iż na rachunek Zakładu płatnik nie przekazał wpłat tytułem składek za miesiące, w których zwolniony był z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowych i jednocześnie na jego koncie nie stwierdzono nienależnie opłaconych składek.

Odwołanie od tej decyzji wniósł M. S., domagając się jej zmiany

i ustalenia, że nie posiada zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz na Fundusz Pracy w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od marca 2013 r. do grudnia 2013 r. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że wyliczona przez organ rentowy zaległość dotyczy okresu od marca 2013 r. do grudnia 2013 r., tymczasem w dniu 1 marca 2013 r. został on zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze godzin i złożył w ZUS stosowne zaświadczenie z zakładu pracy. W dniu 27 marca 2013 r. przedłożył zaś w Oddziale Zakładu druki ZUS ZWUA (wyrejestrowanie z ubezpieczeń) i ZUS ZZA (zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego), wykazując z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej tylko podstawę wymiaru składek oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, podniósł, że okoliczność, iż płatnik składek nie złożył deklaracji rozliczeniowej w przewidzianym prawem terminie uprawnia ZUS do wymierzania składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA. Dokonując rozliczenia za okres od marca 2013 r. do grudnia 2013 r., oparto się więc na deklaracji rozliczeniowej za luty 2013 r. W dalszej części organ rentowy zauważył, że dokumenty rozliczeniowe dotyczące spornego okresu płatnik składek przedłożył w Zakładzie dopiero w dniu 10 października 2014 r. Po dokonaniu rozliczenia jego konta w oparciu o te dokumenty na dzień 27 października 2014 r., stwierdzono brak zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Do lutego 2013 r. odwołujący M. S. deklarował w ZUS składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W dniu 1 marca 2013 r. odwołujący zawarł umowę o pracę. Po zawarciu umowy o pracę nie przedłożył w ZUS druków ZUS ZWUA i ZUS ZZA, a za okres od marca 2013 r. do grudnia 2013 r. deklaracji rozliczeniowych. W piśmie z dnia 18 lipca 2014 r. organ rentowy zawiadomił ubezpieczonego o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy w związku z prowadzeniem przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od marca 2013 r. do marca 2014 r.- wzywając go do złożenia w terminie 7 dni pisemnych wyjaśnień, pod rygorem wydania w sprawie decyzji administracyjnej na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów. Wyliczone przez ZUS należności z tytułu składek wraz z odsetkami wyniosły: na ubezpieczenia społeczne- 9.146,59 zł, zaś na Fundusz Pracy- 716,90 zł. Pismo to zostało skutecznie doręczone ubezpieczonemu z dniem 22 lipca 2014 r.

dowód:

- zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 18.07.2014 r.- k. 2-3 akt ZUS,
- szczegółowe zestawienia należności za okres 03/2013-03/2014- k. 1, 6 akt ZUS,
- pismo ZUS z dnia 28.10.2014 r.- k. 13 akt ZUS,

W dniu 15 września 2014 r. wpłynęły do ZUS dostarczone przez ubezpieczonego pocztą elektroniczną deklaracje rozliczeniowe za okres od stycznia 2014 r. do marca 2014 r.

z wykazaną podstawą wymiaru składek oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne. Powyższe skutkowało zmianą rozliczenia. Ostatecznie, postępowanie wyjaśniające wykazało, że ubezpieczony nie przekazał na rachunek ZUS wpłat z tytułu składek za miesiące, w których zwolniony był z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowych. Na koncie ubezpieczonego nie stwierdzono nienależnie opłaconych składek.

dowód:

- szczegółowe zestawienia należności za okres 03/2013-12/2013- k. 6 akt ZUS,

- stany należności dla płatnika- k. 9 akt ZUS,

W piśmie z dnia 28 sierpnia 2014 r. organ rentowy wyznaczył odwołującemu siedmiodniowy termin na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek. Pismo to zostało skutecznie doręczone ubezpieczonemu z dniem 1 września 2014 r. i nie spotkało się z żadną reakcją z jego strony.

dowód:

- zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego z dnia 28.08.2014 r.- k. 4-5 akt ZUS,

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 września 2014 r. ZUS Oddział w T. określił wysokość zadłużenia M. S. z tytułu składek w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej na kwotę 7.050,52 zł, w tym na: 1) ubezpieczenia społeczne za okres od marca 2013 r. do grudnia 2013 r. w kwocie 6.505,83 zł oraz należne odsetki w kwocie 713,00 zł oraz 2) Fundusz Pracy za okres od marca 2013 r. do grudnia 2013 r. w kwocie 544,69 zł oraz należne odsetki w kwocie 30,00 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że przeprowadzone w sprawie postępowanie wyjaśniające wykazało, iż na rachunek Zakładu płatnik nie przekazał wpłat tytułem składek za miesiące, w których zwolniony był z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowych i jednocześnie na jego koncie nie stwierdzono nienależnie opłaconych składek.

dowód:

- decyzja ZUS z dnia 30.09.2014 r.- k. 7 akt ZUS,

W dniu 10 października 2014 r. ubezpieczony przedłożył w ZUS dokumenty rozliczeniowe za okres od stycznia 2013 r. do grudnia 2013 r., wykazując z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej jedynie podstawę wymiaru składek oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne- z uwagi na zawarcie z dniem 1 marca 2013 r. umowy o pracę. Po dokonaniu rozliczenia konta płatnika składek w dniu 27 października 2014 r. okazało się, że na koncie tym nie ma żadnych zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy w związku z prowadzeniem przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od marca 2013 r. do grudnia 2013 r.

dowód:

- pismo ZUS z dnia 28.10.2014 r.- k. 13 akt ZUS,
- raport rozliczeń należności płatnika z dnia 27.10.2014 r.- k. 10-12 akt ZUS,

Organ rentowy nie wydał decyzji uchylającej bądź zmieniającej zaskarżoną decyzję z dnia 30 września 2014 r.

dowód:

- pismo ZUS z dnia 12.12.2014 r.- k. 7,

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów.

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumenty prywatne dowód tego, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.).

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołanie od decyzji ZUS Oddział w T. z dnia 30 września 2014 r., w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa, zasługiwało na uwzględnienie.

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 września 2014 r. organ rentowy określił wysokość zadłużenia ubezpieczonego M. S. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od marca 2013 do grudnia 2013 w łącznej kwocie 7.050,52 zł.

Odwołując się od tej decyzji ubezpieczony podniósł, że wyliczona przez organ rentowy zaległość z tytułu składek dotyczy okresu od marca 2013 r. do grudnia 2013 r., podczas, gdy w dniu 1 marca 2013 r. podjął on zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę.

W niniejszej sprawie, odwołujący do lutego 2013 r. deklarował składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Po dniu 1 marca 2013 r. ubezpieczony nie przedłożył w ZUS druków ZUS ZWUA i ZUS ZZA, a za okres od marca 2013 r. do grudnia 2013 r. deklaracji rozliczeniowych.

W piśmie z dnia 18 lipca 2014 r. organ rentowy zawiadomił odwołującego o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od marca 2013 r. do marca 2014 r.- wzywając do złożenia pisemnych wyjaśnień- pod rygorem wydania decyzji administracyjnej na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów.

Wyliczone przez ZUS należności z tytułu składek wraz z odsetkami za ten okres wyniosły: na ubezpieczenia społeczne- 9.146,59 zł, a na Fundusz Pracy- 716,90 zł.

Przed wydaniem zaskarżonej decyzji odwołujący dostarczył do ZUS deklaracje rozliczeniowe jedynie za okres od stycznia 2014 r. do marca 2014 r.

Okoliczność tę przyznał organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie, podnosząc, że w dniu 15 września 2014 r. wpłynęły do ZUS dostarczone przez ubezpieczonego pocztą elektroniczną deklaracje rozliczeniowe za okres od stycznia 2014 r. do marca 2014 r. z wykazaną podstawą wymiaru składek oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne. Powyższe skutkowało zmianą rozliczenia na koncie płatnika składek.

Przed wydaniem zaskarżonej decyzji ZUS nie dysponował zatem deklaracjami za sporny okres od marca 2014 r. do grudnia 2014 r.

W związku z tym, dokonując rozliczenia konta ubezpieczonego za ten okres oparł się na deklaracji rozliczeniowej za luty 2013 r.

Z uwagi na brak deklaracji rozliczeniowych za okres od marca 2013 r. do grudnia 2013 r., zaskarżoną decyzją z dnia 30 września 2014 r. organ rentowy określił wysokość zadłużenia odwołującego z tytułu składek (na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy) w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej za ten okres- ustalając, że wynosi ona 7.050,52 zł.

Wbrew twierdzeniom odwołującego, w dniu 27 marca 2013 r. nie składał on w ZUS druków ZUS ZWUA i ZUS ZZA- wykazując z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej tylko podstawę wymiaru składek oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

W aktach sprawy brak jest takich dokumentów.

W niniejszej sprawie istotne jest to, że wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy nie wziął pod uwagę tego, że w dniu 1 marca 2013 r. odwołujący podjął zatrudnienie na podstawie umowy o pracę.

Na fakt ten zwrócił uwagę dopiero w odpowiedzi na odwołanie.

Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę stanowi tymczasem tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 ze zm.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów.

Osoby takie, jeżeli spełniają jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy.

Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów (art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Z innych występujących jednocześnie tytułów dana osoba może ubezpieczyć się zawsze, ale tylko dobrowolnie.

Od 1 marca 2013 r. odwołujący powinien więc podlegać obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym ze stosunku pracy. Z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej mógłby co najwyżej ubezpieczyć się dobrowolnie, na swój wniosek.

Skoro tak, organ rentowy nie powinien zaskarżoną decyzją ustalić mu zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od marca 2013 r. do grudnia 2013 r.

Nic nie wskazuje na to, aby podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przypadku odwołującego w przeliczeniu na okres miesiąca była niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5a ustawy. W takim bowiem wypadku odwołujący podlegałby również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych).

Dla powstania z mocy ustawy rozszerzonego obowiązku ubezpieczenia emerytalnego i rentowego koniecznym warunkiem jest nieosiągnięcie przez ubezpieczonego, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy, podstawy wymiaru składek na poziomie minimalnego wynagrodzenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podał zresztą, że w dniu 10 października 2014 r. płatnik składek złożył dokumenty rozliczeniowe za okres od stycznia 2013 r. do grudnia 2013 r. wykazując z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej tylko podstawę wymiaru składek oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne z uwagi na zawarcie

w dniu 1 marca 2013 r. umowy o pracę. Po uwzględnieniu tych dokumentów, Zakład dokonał rozliczenia jego konta na dzień 27 października 2014 r., w wyniku czego stwierdził brak zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej.

Organ rentowy zaakcentował, że po kolejnym rozliczeniu konta na podstawie deklaracji rozliczeniowych złożonych przez płatnika w dniu 10 października 2014 r. Zakład stwierdził, że płatnik nie posiada żadnych zaległości za sporny okres.

Tym samym ZUS przyznał, że od 1 marca 2013 r. odwołujący nie był obowiązany do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

W dniu wydania zaskarżonej decyzji na koncie odwołującego w ZUS nie było zatem zaległości z tytułu składek, o których mowa w zaskarżonej decyzji.

Wobec braku deklaracji rozliczeniowej za marzec 2013 r. i kolejne miesiące (go grudnia 2013 r.) ZUS z urzędu dokonał rozliczenia konta płatnika składek za okres od marca do grudnia 2013 r. w oparciu o deklarację rozliczeniową za luty 2013 r.

W tym czasie ubezpieczony nie był obowiązany do odprowadzania składek do ZUS z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

To, że odwołujący nie złożył deklaracji rozliczeniowych za sporny okres nie oznacza, że jest zobowiązany do zwrotu wyliczonej przez ZUS zaległości w zaskarżonej decyzji.

W dniu 30 września 2014 r. zaległość ta bowiem nie istniała na jego koncie. Świadczy o tym dokonane przez organ rentowy w dniu 27 października 2014 r. rozliczenie konta płatnika składek (raport rozliczeń należności płatnika- k. 10-12 akt ZUS).

Jednocześnie podnieść należy, że organ rentowy nie wydał decyzji uchylającej bądź zmieniającej zaskarżoną decyzję z dnia 30 września 2014 r. (pismo ZUS z dnia 12 grudnia 2014 r.- k. 7).

W tym stanie rzeczy stwierdzić należało, że odwołanie ubezpieczonego od zaskarżonej decyzji ZUS Oddział w T. z dnia 30 września 2014 r. zasługuje na uwzględnienie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.